

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Тестові завдання
до практичних занять
з навчальної дисципліни
"БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД"
для студентів спеціальності
8.03050802 "Банківська справа"
всіх форм навчання**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2016**

Затверджено на засіданні кафедри банківської справи.
Протокол № 17 від 25.06.2015 р.

Укладач Ю. С. Тисячна

Тестові завдання до практичних занять з навчальної дисципліни "Банківське регулювання та нагляд" для студентів спеціальності 8.03050802 "Банківська справа" всіх форм навчання / уклад. Ю. С. Тисячна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 36 с.

Подано тестові завдання, що спрямовані на визначення рівня засвоєння отриманих знань з теорії та практики банківського регулювання, методології та інструментарію здійснення нагляду за діяльністю банків з боку Національного банку України. Вирішення тестових завдань сприятиме закріпленню знань та контролю щодо набуття навичок їх практичного використання та формування професійних компетентностей з банківського регулювання та нагляду.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050802 "Банківська справа" всіх форм навчання.

Вступ

Важливим напрямом у підготовці компетентних фахівців із банківської справи є знання положень банківського регулювання та нагляду для формування стабільної потужної банківської системи. Для перевірки та контролю рівня засвоєння отриманих теоретичних знань щодо банківського регулювання та нагляду рекомендовано використовувати тестові завдання, що наведені далі. Вони є систематизованим матеріалом для самостійної роботи студента. Вирішення тестових завдань передбачає знання нормативно-правової документації та визначає здатність студентів орієнтуватися у нормативно-правовій базі з питань банківського регулювання та нагляду, визначає рівень засвоєння знань економічних нормативів, що встановлює Національний банк України (НБУ), знань заходів впливу за порушення банківського законодавства, що може застосовувати Національний банк України та ін.

Тестові завдання також дають можливість студентам заочної форми навчання перевірити та проконтролювати свої знання у міжсесійний період.

Вирішення тестових завдань сприятиме закріпленню знань та контролю щодо набуття навичок їх практичного використання, а також формування таких професійних компетентностей: характеризувати засади регулювання діяльності банків на міжнародному та національному рівнях, визначати способи організації системи банківського регулювання та нагляду, визначати процедури створення та реєстрації банківських установ в Україні, процедури ліцензування банківської діяльності в Україні, складати "паспорт нагляду" банку з метою визначення обсягу та природи наглядової діяльності, складати план виїзного інспектування банку, визначати рейтингову оцінку діяльності банків, визначати засади ефективного функціонування системи управління ризиками банку, визначати заходи впливу за порушення банками банківського законодавства та нормативних актів НБУ, розуміти вплив євроінтеграції та глобалізації на розвиток банківського регулювання та нагляду.

Змістовий модуль 1

Теоретичні та методичні засади організації банківського регулювання та нагляду

Тема 1. Організація системи банківського регулювання та нагляду

1. Що з наведеного далі є завданнями банківського нагляду:

- а) організація проведення співбесід із кандидатами на керівні посади в банках;
- б) підготовка зауважень і пропозицій до нормативних актів НБУ;
- в) створення конкурентного середовища у банківському секторі;
- г) забезпечення стабільності та надійності банківської системи;
- д) усі варіанти відповідей?

2. Принципи ефективного банківського нагляду розкривають:

- а) передумови ефективного банківського нагляду;
- б) пруденційні правила і вимоги;
- в) вимоги щодо інформації;
- г) транснаціональні банківські операції;
- д) усі варіанти відповідей.

3. Визначіть серед наведених далі засобів впливу Національного банку України на банки другого рівня, засоби, що не належать до адміністративного регулювання:

- а) надання рекомендацій щодо діяльності банків;
- б) установлення обов'язкових економічних нормативів;
- в) застосування санкцій адміністративного чи фінансового характеру;
- г) реєстрація банків і ліцензування їх діяльності;
- д) установлення вимог та обмежень щодо діяльності банків;
- е) нагляд за діяльністю банків.

4. Такий засіб впливу Національного банку України до банків другого рівня, як рефінансування банків, належить до:

- а) індикативного регулювання;
- б) адміністративного регулювання.

5. Такий засіб впливу Національного банку України на банки другого рівня, як реєстрація банків і ліцензування їх діяльності, належить до:

- а) індикативного регулювання;
- б) адміністративного регулювання.

6. Відповідність діяльності комерційних банків установленим нормативам, вимогам і законодавчим нормам характеризує функція:

- а) оцінно-аналітична;
- б) консультативно-коригувальна;
- в) забезпечення законності;
- г) пруденціальна;
- д) обтяжно-обмежувальна.

7. Запобігання негативним ризикам у банківській діяльності здійснюють шляхом формування пруденційних нормативів, що дозволяє встановлювати рівновагу між рівнем ризиків, пов'язаних із проведенням банківських операцій, і достатньою величиною їхньої прибутковості характеризує функція:

- а) оцінно-аналітична;
- б) консультативно-коригувальна;
- в) забезпечення законності;
- г) пруденціальна;
- д) обтяжно-обмежувальна.

8. Який департамент займається веденням книги реєстрації банків та інших кредитно-фінансових установ:

- а) департамент реєстрації та ліцензування банків;
- б) департамент безвиїзного нагляду;
- в) департамент інспектування;
- г) департамент виїзного нагляду?

9. Який департамент займається тим, що інформує управління НБУ про стан банківської системи:

- а) департамент реєстрації та ліцензування банків;
- б) департамент банківського регулювання і нагляду;
- в) департамент методології та організації банківського нагляду;
- г) департамент реєстрації та банківського регулювання?

10. Який департамент займається аналізом звітності банків:

- а) департамент реєстрації та ліцензування банків;
- б) департамент банківського регулювання і нагляду;
- в) департамент інспектування;
- г) департамент реєстрації та банківського регулювання?

11. Який департамент підтверджує повноту та правильність формування резервів:

- а) департамент з питань роботи з проблемними банками;
- б) департамент безвізного нагляду;
- в) департамент банківського регулювання і нагляду;
- г) департамент реєстрації та банківського регулювання?

12. Що є найвищою інстанцією системи банківського нагляду:

- а) департамент реєстрації та ліцензування банків;
- б) Правління НБУ;
- в) територіальне управління НБУ;
- г) департамент інспектування?

13. Що з наведеного є функцією банківського нагляду:

- а) організація проведення співбесід із кандидатами на керівні посади в банках;
- б) створення конкурентного середовища у банківському секторі, адже саме це середовище є найсприятливішим для клієнтів банку;
- в) підготовка зауважень і пропозицій до проектів законів України, нормативних актів, методичних вказівок;
- г) забезпечення стабільності та надійності банківської системи?

14. Функцію визначення рейтингових оцінок за системою *CAMELS* та ступеня подальшого банківського нагляду покладено на:

- а) департамент безвізного банківського нагляду;
- б) департамент реєстрації, ліцензування та реорганізації банків;
- в) департамент кризового менеджменту та контролю операцій на відкритому ринку;
- г) департамент інспектування банків;
- д) департамент реєстрації, ліцензування та реорганізації банків.

15. Контроль за своєчасністю подання банками звітності на консолідованій основі та її достовірністю:

- а) департамент безвизітного банківського нагляду;
- б) департамент реєстрації, ліцензування та реорганізації банків;
- в) департамент кризового менеджменту та контролю операцій на відкритому ринку;
- г) департамент інспектування банків.

16. Визначіть модель банківського регулювання, за якої за здійснення нагляду в кожному конкретному фінансовому секторі відповідає спеціальний орган:

- а) секторна модель;
- б) модель "двох вершин";
- в) модель єдиного нагляду.

17. Визначіть модель, яка ґрунтується на закріпленні в законодавчому порядку за одним органом виняткових повноважень у сфері регулювання та нагляду за банківською діяльністю:

- а) змішана модель;
- б) центральний банк;
- в) наднаціональна модель;
- г) мегарегулятор.

18. Визначіть модель, яка припускає, що функції регулювання та нагляду виконують декілька спеціалізованих органів за безпосередньої участі центрального банку і Міністерства фінансів:

- а) змішана модель;
- б) центральний банк;
- в) наднаціональна модель;
- г) мегарегулятор.

19. Визначіть модель банківського регулювання за суб'єктом регулювання, яка функціонує в США:

- а) змішана модель;
- б) центральний банк;
- в) наднаціональна модель;
- г) мегарегулятор.

20. Визначіть модель банківського регулювання за суб'єктом регулювання, яка функціонує в Україні:

- а) змішана модель;
- б) центральний банк;
- в) наднаціональна модель;
- г) мегарегулятор.

Тема 2. Реєстрація і ліцензування банківських установ

1. Учасниками банку можуть бути юридичні і фізичні особи, резиденти та нерезиденти, а також держава в особі:

- а) Кабінету Міністрів України (КМУ) або уповноважених ним органів;
- б) Національного банку України (НБУ) або уповноважених ним органів;
- в) Міністерства фінансів або уповноважених ним органів.

2. Слово "банк" і похідні від нього дозволяють використовувати у назві тільки:

- а) юридичним особам, які зареєстровані Національним банком України як банк і мають банківську ліцензію;
- б) юридичним особам, в яких банк має істотну участь;
- в) об'єднанням громадян;
- г) релігійним організаціям;
- д) благодійним організаціям.

3. Вживання у найменуванні банку слів "Україна", "державний", "центральний", "національний" та похідних від них можливе лише:

- а) за згодою НБУ;
- б) за згодою КМУ;
- в) за згодою реєстраційної палати.

4. Національний банк України приймає рішення про погодження статуту або про відмову в погодженні статуту не пізніше:

- а) тримісячного строку з дня подання повного пакета документів, визначених Законом України "Про банки та банківську діяльність";
- б) місячного строку з дня подання повного пакета документів, визначених Законом України "Про банки та банківську діяльність";
- в) протягом півріччя з дня подання повного пакета документів, визначених Законом України "Про банки та банківську діяльність".

5. Визначіть, протягом якого періоду з дня державної реєстрації юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, зобов'язана подати НБУ документи для отримання банківської ліцензії:

- а) упродовж трьох місяців;
- б) упродовж півріччя;
- в) протягом року.

6. Визначіть зайве у переліку причин, з яких НБУ може відкликати банківську ліцензію:

а) якщо було виявлено, що документи, надані для отримання ліцензії, містять недостовірну інформацію;

б) якщо банк не виконав жодної банківської операції протягом півріччя з дня отримання банківської ліцензії;

в) у разі порушення Закону або нормативно-правових актів Національного банку України, що спричинило значну втрату активів і настання неплатоспроможності банку;

г) на підставі висновку тимчасового адміністратора про неможливість приведення банку у правову відповідність до вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України;

д) недоцільності виконання плану тимчасової адміністрації щодо реорганізації банку.

7. Державний банк створюється за рішенням:

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) Міністерства фінансів України;
- в) Національного банку України.

8. Кооперативні банки створюють за принципом:

- а) територіальності;
- б) розміру статутного капіталу;
- в) кількості засновників.

9. У разі зменшення кількості учасників і неспроможності кооперативного банку протягом одного року збільшити їх кількість до мінімальної необхідної кількості діяльність такого банку припиняють шляхом:

- а) зміни організаційно-правової форми;
- б) ліквідації;
- в) реорганізації.

10. У разі, якщо Національний банк України протягом трьох місяців із дня отримання повного пакета відповідних документів не надіслав відповідній особі рішення про заборону набувати або збільшувати істотну участь у банку, таке набуття або збільшення вважають:

- а) погодженим;
- б) непогодженим;
- в) непогодженим за необхідності певних уточнень.

11. Визначте зайве: учасниками банку не можуть бути:

- а) юридичні особи, в яких банк має істотну участь;
- б) об'єднання громадян;
- в) релігійні організації;
- г) благодійні організації;
- д) держава в особі КМУ або уповноважених ним органів.

12. Банки в Україні створюють у формі:

- а) публічного акціонерного товариства;
- б) кооперативного банку;
- в) відкритого акціонерного товариства.

13. Визначіть, хто або що є винятком з положення про використання слова "банк" і похідних від нього:

а) міжнародні організації, що діють на території України відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана ВРУ та законодавства України;

б) юридичні особи, які зареєстровані Національним банком України як банк і мають банківську ліцензію.

14. Визначіть зайве у переліку, за яким не дозволяють використовувати для найменування банку назву, яка:

- а) повторює вже існуючу назву іншого банку;
- б) вводить в оману щодо видів діяльності, які здійснює банк;
- в) включає слова "перший", "головний", "єдиний".

15. Юридична особа набуває статусу банку і право на здійснення банківської діяльності виключно:

а) після внесення відомостей про банківську ліцензію до Державного реєстру банків;

- б) після отримання банківської ліцензії;
- в) після отримання банківської ліцензії та внесення відомостей про неї до Державного реєстру банків.

16. Визначіть зайве у переліку причин, з яких НБУ має право відмовити у видачі банківської ліцензії юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність:

- а) подано неповний пакет документів, необхідних для видачі банківської ліцензії;
- б) документи, подані для видачі банківської ліцензії, містять недостовірну інформацію;
- в) документи, подані для видачі банківської ліцензії, не відповідають вимогам законів України та нормативно-правових актів Національного банку України;
- г) юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, звернулася із заявою про видачу банківської ліцензії після місячного терміну з дня її державної реєстрації;
- д) професійна придатність та/або ділова репутація хоча б одного з керівників юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, та/або керівника її служби внутрішнього аудиту не відповідають вимогам, встановленим НБУ;
- е) як мінімум три особи не призначені членами правління (ради директорів), у тому числі голова правління;
- є) відсутні банківське обладнання, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення, приміщення, що відповідають вимогам, встановленим НБУ.

17. Мінімальна кількість учасників місцевого (у межах області) кооперативного банку має бути не менше:

- а) 50 осіб;
- б) 100 осіб;
- в) 65 осіб.

18. Державний банк – це банк:

- а) 100 % статутного капіталу якого належать державі;
- б) 51 % статутного капіталу якого належать державі.

19. Банк з іноземним капіталом – це банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвестору, становить не менше:

- а) 51 %;
- б) 10 %;
- в) 100 %.

20. Укажіть, які з названих положень належать до основних передумов видачі банківської ліцензії:

- а) згода місцевих органів влади;
- б) наявність бізнес-плану;
- в) усі варіанти відповідей;
- г) відсутність у даному регіоні інших банків;
- д) хороший фінансовий стан засновників банку.

Тема 3. Пруденційний безвиїзний нагляд за діяльністю банків

1. Безвиїзний нагляд ґрунтується на аналізі:

- а) звітності банку;
- б) репутації банку;
- в) кількості залучених клієнтів;
- г) достовірності інформації.

2. Суб'єктами організації безвиїзного нагляду є:

- а) банківська установа;
- б) територіальне управління НБУ за місцем знаходження;
- в) департамент безвиїзного банківського нагляду НБУ.

3. До щоденних форм звітностей належить:

- а) Баланс банку;
- б) Звіт про залишки коштів, що розміщені в інших банках;
- в) Звіт про дотримання економічних нормативів;
- г) Звіт про активні операції банків.

4. Регулятивний капітал складається з:

- а) основного, додаткового, резервного капіталів;
- б) основного, додаткового, субординованого капіталів;
- в) основного, додаткового капіталів;
- г) основного, додаткового, статутного капіталів.

5. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку має становити:

- а) 120 млн грн;
- б) 500 млн грн;
- в) 150 млн грн

6. Базою для розрахунку економічних нормативів є:

- а) статутний капітал банку;
- б) регулятивний капітал банку;
- в) фактично сплачений зареєстрований статутний капітал.

7. Визначають як співвідношення активів з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) до зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно):

- а) норматив миттєвої ліквідності;
- б) норматив поточної ліквідності;
- в) норматив короткострокової ліквідності.

8. Нормативне значення нормативу великих кредитних ризиків не має перевищувати:

- а) 5-кратний розмір регулятивного капіталу банку;
- б) 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку;
- в) 10-кратний розмір регулятивного капіталу банку.

9. Відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розраховуватися за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру:

- а) норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів;
- б) норматив адекватності регулятивного капіталу;
- в) норматив співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань.

10. Визначіть норматив ліквідності, який установлює мінімально необхідний обсяг активів для забезпечення виконання своїх зобов'язань протягом одного року:

- а) норматив миттєвої ліквідності;
- б) норматив поточної ліквідності;
- в) норматив короткострокової ліквідності.

11. Відображає розмір регулятивного капіталу, необхідний для здійснення банком активних операцій:

- а) норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів;

- б) норматив адекватності регулятивного капіталу;
- в) норматив співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань.

12. Для банків, що розпочинають банківську діяльність, норматив адекватності регулятивного капіталу порівняно з давно діючими банками має бути:

- а) нижчим;
- б) вищим;
- в) таким самим.

13. Визначають як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку:

- а) норматив миттєвої ліквідності;
- б) норматив поточної ліквідності;
- в) норматив короткострокової ліквідності.

14. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента визначають як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів і всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів до:

- а) резервного капіталу банку;
- б) регулятивного капіталу банку;
- в) зареєстрованого капіталу банку.

15. Розмір регулятивного капіталу банку не може бути меншим, ніж:

- а) його статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) регулятивний капітал.

16. Встановлюють для запобігання надмірному перекладанню банком кредитного ризику та ризику неповернення банківських активів на кредиторів/вкладників банку:

- а) норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів;
- б) норматив адекватності регулятивного капіталу;
- в) норматив співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань.

17. Визначіть норматив, який установлюють з метою обмеження концентрації кредитного ризику за окремим контрагентом або групою пов'язаних контрагентів:

а) норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента;

б) норматив великих кредитних ризиків;

в) норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру.

18. Банк набуває статусу спеціалізованого ощадного банку, якщо:

а) більше ніж 50 відсотків пасивів банку є вкладками фізичних осіб (незалежно від типу активів);

б) більше ніж 50 відсотків активів банку є вкладками фізичних осіб (незалежно від типу пасивів).

19. Спеціальні значення економічних нормативів для спеціалізованих банків установлюють у зв'язку з:

а) концентрацією ризиків; б) порушенням банками нормативів.

20. Субординований капітал – це:

а) кошти, що залучені від юридичних осіб – резидентів та нерезидентів – як у національній, так і в іноземній валюті на умовах субординованого боргу;

б) кошти, що залучені від юридичних осіб – резидентів та нерезидентів – як у національній, так і в іноземній валюті строком на 3 роки;

в) кошти, що залучені від юридичних осіб – резидентів та нерезидентів – як у національній, так і в іноземній валюті на умовах випуску акцій;

г) кошти, що залучені від юридичних осіб – резидентів та нерезидентів – як у національній, так і в іноземній валюті на умовах внесення в статутний капітал банку.

Тема 4. Інспектування банків

1. Сутність поняття виїзного інспектування полягає у:

а) обстеженні окремих ділянок фінансово-господарської діяльності банку або його підрозділу;

- б) проведенні документальної ревізії;
- в) обстеженні дотримання банківською установою банківського законодавства, нормативних актів НБУ щодо дотримання встановлених економічних нормативів;
- г) визначенні умов виконання банківських операцій згідно з наданою ліцензією.

2. Інспектування дає змогу органам банківського нагляду перевіряти такі аспекти діяльності банків:

- а) достовірність звітності;
- в) стійкість фінансового стану банку;
- б) кваліфікацію працівників;
- г) дохідність банку.

3. Визначіть зайве: об'єктами перевірки служби банківського нагляду НБУ є:

- а) банківські установи;
- б) філії банків;
- в) власники істотної участі в банку;
- г) найбільші позичальники-юридичні особи банку.

4. Який департамент складає плани інспекційних перевірок:

- а) Департамент інспектування;
- б) Департамент банківського нагляду НБУ;
- в) Департамент реєстрації і ліцензування;
- г) правильна відповідь відсутня?

5. Кожне виїзне інспектування банку спрямоване на здійснення:

- а) комплексного рейтингового оцінювання банку за системою *CAMELS*;
- б) оцінювання фінансового становища банку за методикою НБУ;
- в) комплексного оцінювання фінансового становища банку за методикою МВФ.

6. Інспектування банків не може бути:

- а) плановим;
- в) тематичним;
- б) комплексним;
- г) спеціалізованим.

7. Виїзна інспекційна перевірка передбачає виконання такої кількості етапів:

а) 3; б) 4; в) 5; г) 7.

8. План інспектування банку може затверджувати:

- а) директор Департаменту інспектування;
- б) директор Департаменту банківського нагляду НБУ;
- в) керівник територіального управління НБУ;
- г) уповноважений директор Департаменту інспектування.

9. За результатами проведеного комплексного інспектування складають:

- а) звіт;
- б) довідку про інспектування;
- в) повідомлення про інспектування;
- г) витяг про інспектування.

10. Після закінчення перевірки звіт про комплексне інспектування банку подають не пізніше, ніж через:

- а) 3 робочі дні;
- б) 5 робочих днів;
- в) 10 робочих днів;
- г) 15 робочих днів.

11. Після закінчення перевірки банку довідку про інспектування подають не пізніше, ніж через:

- а) 3 робочі дні;
- б) 5 робочих днів;
- в) 10 робочих днів;
- г) 15 робочих днів.

12. НБУ не приймає рішення про проведення позапланової інспекційної перевірки у разі:

а) виявлення фактів подання Національному банку недостовірної інформації та/або звітності;

б) зміни власника (власників) істотної участі в банку або голови ради та/або голови правління банку;

в) набуття банком статусу спеціалізованого;

г) виявлення високої плинності кадрів банку.

13. Першу комплексну інспекційну перевірку банку здійснюють:

а) не раніше, ніж через рік із дня отримання ним банківської ліцензії;

- б) упродовж 1-го року функціонування банківської установи;
- в) коли обсяг активів перевищує 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку.

14. Про проведення планової інспекційної перевірки Національний банк зобов'язаний повідомити об'єкт перевірки:

- а) не пізніше, ніж за 10 календарних днів до початку цієї перевірки;
- б) не пізніше, ніж за 30 календарних днів до початку цієї перевірки;
- в) взагалі не повинен попереджувати.

15. Як часто здійснюють комплексні інспекційні перевірки банків:

- а) не частіше, ніж 1 раз на рік;
- б) 1 раз у квартал;
- в) 2 рази на рік;
- г) 1 раз на 3 роки.

16. Що не належить до мети банківського інспектування:

- а) контроль за діяльністю банків;
- б) забезпечення стабільності роботи всієї банківської системи;
- в) захист інтересів вкладників та кредиторів банку;
- г) забезпечення захисної функції банківської установи?

17. Служба внутрішнього аудиту банку – це:

- а) самостійний структурний підрозділ банку;
- б) комерційна служба банку, що працює на основі контакту;
- в) структурний підрозділ банку.

18. Служба внутрішнього аудиту банку підпорядковується:

- а) безпосередньо Правлінню (раді директорів) банку;
- б) безпосередньо Правлінню Національного банку України;
- в) голові служби безпеки банку.

19. Положення про службу внутрішнього аудиту затверджує:

- а) правління банку;
- б) правління НБУ.

20. Скількома стандартами керується служба внутрішнього аудиту:

- а) 3;
- б) 5;
- в) 2;
- г) не керується стандартами?

Змістовий модуль 2

Методи та інструменти регулювання банківської діяльності

Тема 5. Комплексне рейтингове оцінювання діяльності банків за системою *CAMELS*

1. Рейтингове оцінювання за системою *CAMELS* здійснюють:

- а) суто наглядові органи;
- б) банки самостійно;
- в) фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) аудиторська фірма.

2. Метою оцінювання діяльності банків за рейтинговою системою *CAMELS* є:

- а) визначення банків із незадовільним фінансовим станом, операції або менеджмент яких мають недоліки, що можуть призвести до банкрутства;
- б) визначення дотримання банківською установою банківського законодавства, нормативних актів НБУ щодо дотримання встановлених економічних нормативів;
- в) визначення достовірності звітності;
- г) визначення стійкості фінансового стану банку.

3. Основою рейтингової системи *CAMELS* є:

- а) оцінювання ризиків;
- б) оцінювання дотримання банківською установою банківського законодавства, нормативних актів НБУ щодо дотримання встановлених економічних нормативів;
- в) оцінювання достовірності звітності;
- г) оцінювання кваліфікації працівників.

4. Що означає буква "C" в слові *CAMELS*?

- а) дохідність;
- б) достатність капіталу;
- в) ліквідність;
- г) прибутковість?

5. Що означає буква "A" у слові *CAMELS*:
- а) якість активів;
 - б) достатність капіталу;
 - в) кваліфікація менеджерів;
 - г) ризиковість?
6. Що означає буква "M" у слові *CAMELS*:
- а) якість активів;
 - б) достатність капіталу;
 - в) кваліфікація менеджерів;
 - г) рівень формування резервів?
7. Що означає буква "E" у слові *CAMELS*:
- а) дохідність;
 - б) ліквідність;
 - в) платоспроможність;
 - г) оборотність?
8. Що означає буква "L" у слові *CAMELS*:
- а) дохідність;
 - б) ліквідність;
 - в) платоспроможність;
 - г) оборотність?
9. Що означає буква "S" у слові *CAMELS*:
- а) ліквідність;
 - б) менеджмент;
 - в) чутливість до ринкового ризику;
 - г) якість активів?
10. Яка система оцінювання характерна для *CAMELS*:
- а) п'ятибальна;
 - б) шестибальна;
 - в) семибальна;
 - г) восьмибальна?
11. Що означає "рейтинг 4" у системі *CAMELS*:
- а) банк має незначні фінансові проблеми;
 - б) фінансове становище банку добре;
 - в) банк має серйозні фінансові проблеми;
 - г) фінансове становище банку погане?
12. Що означає "рейтинг 1" у системі *CAMELS*:
- а) фінансове становище банку відмінне;
 - б) імовірність банкрутства банку в найближчий період є значною;
 - в) фінансове становище банку добре;
 - г) фінансове становище банку незадовільне?

13. Що означає "рейтинг 5" у системі *CAMELS*:

- а) фінансове становище банку відмінне;
- б) імовірність банкрутства банку в найближчий період є значною;
- в) фінансове становище банку добре;
- г) фінансове становище банку задовільне?

14. Що означає "рейтинг 2" у системі *CAMELS*:

- а) фінансове становище банку добре;
- б) фінансове становище банку відмінне;
- в) банк має серйозні фінансові проблеми;
- г) вірогідність банкрутства банку в найближчий період є значною?

15. Рейтинг банку за системою *CAMELS* є:

- а) конфіденційною інформацією, призначеною тільки для внутрішнього використання банком;
- б) підлягає розголошенню в засобах масової інформації;
- в) конфіденційною інформацією, призначеною тільки для внутрішнього використання НБУ.

16. Комплексне рейтингове оцінювання за системою *CAMELS* означають:

- а) як середньоарифметичне рейтингових оцінок за кожним із компонентів;
- б) як сума рейтингових оцінок за кожним із компонентів;
- в) як сума рейтингових оцінок за кожним із компонентів з урахуванням рівня значущості кожного елемента.

17. Система рейтингового оцінювання для кожного банку містить такі етапи:

- а) попередній, кінцевий рейтинги;
- б) початковий, проміжний, кінцевий рейтинги;
- в) підготовчий, основний рейтинги.

18. Рейтинг на попередньому етапі здійснює департамент безвізного нагляду за наявними формами звітності банків на:

- а) попередньому етапі;
- б) початковому етапі;
- в) підготовчому етапі.

19. Рейтингова оцінка банку доводиться Національним банком до відома кожного окремого банку протягом:

а) 10 робочих днів після його погодження (затвердження) в установленому порядку;

б) 15 робочих днів після його погодження (затвердження) в установленому порядку;

в) місяця після його погодження (затвердження) в установленому порядку.

20. Зведений рейтинг діяльності банку за системою *CAMELS* на основі рейтингових оцінок за кожним із наведених компонентів складає:

Компоненти	Достатність капіталу (С)	Якість активів (А)	Менеджмент (М)	Надходження (Е)	Ліквідність (L)	Чутливість до ринкового ризику (S)
Бали	2	1	2	3	2	2

а) 1; б) 2; в) 3.

Тема 6. Банківський нагляд на основі оцінювання ризиків

1. Банківські ризики – це імовірність того, що події (очікувані або неочікувані) можуть мати негативний вплив на:

а) надходження банку;

б) капітал банку;

в) імідж банку та капітал.

2. Згідно з концепцією нагляду на основі оцінювання ризиків відповідальність за контроль над ризиками покладають на:

а) керівництво банків;

б) банківський нагляд НБУ;

в) Правління та Спостережну раду банку;

г) відділ банківського нагляду РУ НБУ.

3. Система оцінювання ризиків забезпечує виявлення:

а) кількісних характеристик ризиків та управління ними;

- б) кількості ризику, якості управління ним та напряму зміни впродовж 1 року;
- в) кількості ризику, якості управління ним, сукупного ризику та напряму зміни впродовж 1 року;
- г) сукупного ризику та якості управління ним.

4. Визначить зайве: Національним банком України виокремлено такі категорії ризиків:

- а) кредитний;
- б) ризик ліквідності;
- в) зміни процентної ставки;
- г) кон'юктурний;
- д) валютний;
- е) операційно-технологічний;
- є) репутації;
- ж) юридичний;
- з) стратегічний.

5. Наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність банку виконати свої зобов'язання в належні строки, – це:

- а) ризик ліквідності;
- б) ризик зміни процентної ставки;
- в) ринковий ризик;
- г) валютний ризик.

6. Наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає внаслідок несприятливих коливань курсів іноземних валют та цін на банківські метали, – це:

- а) ризик ліквідності;
- б) ризик зміни процентної ставки;
- в) ринковий ризик;
- г) валютний ризик.

7. Базельський комітет із питань банківського нагляду визначає як "імовірність невиконання позичальником або контрагентом своїх зобов'язань відповідно до обговорених умов":

- а) ризик ліквідності;

- б) кредитний ризик;
- в) ринковий ризик;
- г) валютний ризик.

8. До ризиків, які піддають кількісному оцінюванню, належать:

- а) кредитний;
- б) ризик ліквідності;
- в) зміни процентної ставки;
- г) ринковий;
- д) валютний;
- е) операційно-технологічний;
- є) репутації;
- ж) юридичний;
- з) стратегічний.

9. До ризиків, які піддають кількісному оцінюванню, належать:

- а) фінансові ризики;
- б) нефінансові ризики;
- в) функціональні ризики;
- г) зовнішні ризики.

10. Ризики, що виникають унаслідок створення і впровадження нових банківських продуктів і послуг, неможливості здійснення своєчасного і повного контролю за фінансово-господарським процесом банку тощо, називають:

- а) фінансові ризики;
- б) нефінансові ризики;
- в) функціональні ризики;
- г) зовнішні ризики.

11. До функціональних ризиків не належить:

- а) технологічний ризик;
- б) ризик зловживань;
- в) ринковий ризик;
- г) ризик трансакції;
- д) операційний ризик;
- е) стратегічний ризик;

- є) юридичний ризик;
- ж) ризик втрати репутації.

12. Мета управління ризиками:

- а) сприяти підвищенню вартості власного капіталу банку;
- б) зниження імовірності настання події, яка матиме негативний вплив на надходження банку;
- в) запобігання настанню події, яка матиме негативний вплив на надходження банку.

13. Загальну стратегію управління ризиками в банку визначає:

- а) спостережна рада;
- б) правління;
- в) служба внутрішнього аудиту;
- г) орган банківського нагляду.

14. Загальне керівництво управлінням ризиками здійснює:

- а) спостережна рада;
- б) правління;
- в) служба внутрішнього аудиту;
- г) орган банківського нагляду.

15. Відповідно до методичних рекомендацій щодо організації та функціонування системи ризик-менеджменту в банках України рекомендують, щоб мінімальна кількість членів ради становила:

- а) 5 осіб;
- б) 3 особи;
- в) 7 осіб.

16. Визначіть орган банку, який представляє інтереси його власників, несе відповідальність за визначення стратегії роботи банку в цілому:

- а) спостережна рада;
- б) правління;
- в) служба внутрішнього аудиту.

17. Відповідно до методичних рекомендацій щодо організації та функціонування системи ризик-менеджменту до комітету з ризик-менеджменту мають входити принаймні три члени:

- а) спостережної ради;

- б) правління;
- в) служби внутрішнього аудиту.

18. Для забезпечення своєчасного відстеження рівнів ризиків і винятків із тих чи інших правил використовують:

- а) виявлення ризику;
- б) вимірювання ризику;
- в) контроль ризику;
- г) моніторинг ризику.

19. Для зниження валютного ризику банк може використовувати прийоми:

- а) надання позики в одній валюті з умовою її погашення в іншій з урахуванням форвардного курсу, зафіксованого в кредитному договорі;
- б) хеджування за допомогою деривативів (форвардних контрактів, ф'ючерсів, опціонів);
- в) диверсифікація коштів банку в іноземній валюті;
- г) усі відповіді правильні.

20. Напрямок ризику – це ймовірна зміна сукупного рівня ризику протягом наступних:

- а) 3 місяців;
- б) 6 місяців;
- в) 9 місяців;
- г) 12 місяців.

Тема 7. Застосування до банків заходів впливу за порушення ними банківського законодавства та нормативних актів НБУ

1. До заходів впливу попереднього реагування, які НБУ застосовує до банків, належить:

- а) програма фінансового оздоровлення;
- б) відсторонення керівництва від управління банком;
- в) накладення штрафів на банки.

2. До примусових заходів впливу, які НБУ застосовує до банків, належать:

- а) призначення тимчасової адміністрації;
- б) письмове застереження;
- в) програма фінансового оздоровлення;
- г) укладення письмової угоди.

3. Чи може НБУ достроково відмінити застосовані заходи впливу на визначений строк (частково або зовсім) у разі виконання банком прийнятих зобов'язань та покращення показників діяльності банку:

- а) так;
- б) ні?

4. Визначіть документ, у якому банк письмово визнає свої недоліки в роботі та допущені порушення і подає перелік обґрунтованих заходів, яких банк зобов'язується вжити для усунення порушень, їх запобігання в подальшому, поліпшення фінансового стану тощо із зазначенням строків їх виконання:

- а) письмова угода;
- б) письмове застереження;
- в) програма фінансового оздоровлення.

5. Якщо банк допустив порушення, для усунення якого потрібно більше 2 місяців, то:

- а) відкликають його банківську ліцензію;
- б) призначають тимчасову адміністрацію;
- в) письмове застереження не застосовують.

6. Хто розробляє програму фінансового оздоровлення банку:

- а) Національний банк України;
- б) банк;
- в) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) кредитори?

7. Тимчасового адміністратора призначає:

- а) Національний банк України;
- б) банк;
- в) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) кредитори.

8. Заходи впливу застосовує Національний банк на підставі:

- а) результатів інспекційних перевірок діяльності банків чи їх філій;
- б) подання Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- в) письмової заяви кредиторів банку.

9. Контроль за виконанням банком зобов'язань за письмовою угодою здійснює:

- а) територіальне управління НБУ;
- б) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- в) кредитори.

10. Національний банк перед призначенням тимчасового адміністратора зобов'язаний переконатися в тому, що:

- а) немає конфлікту інтересів;
- б) у нього відсутня заборгованість за податками перед державою;
- в) у нього немає валютного рахунку у банку.

11. Витрати на оплату праці службовців НБУ, залучених до роботи в тимчасовій адміністрації, відшкодовуються НБУ за рахунок:

- а) коштів бюджету;
- б) коштів банку, в якому призначено тимчасову адміністрацію;
- в) коштів кредиторів.

12. Визначить, що передує відкликанню банківської ліцензії:

- а) тимчасова адміністрація;
- б) встановлення особливого режиму контролю за діяльністю банку;
- в) ліквідація банку.

13. Застосування НБУ процедури особливого режиму контролю передбачає призначення:

- а) куратора банку;
- б) тимчасового адміністратора банку;
- в) ліквідатора банку.

14. Куратора банку призначають з:

- а) з числа службовців НБУ;
- б) з числа кредиторів банку;
- в) з правління банку.

15. Національний банк застосовує особливий режим контролю за діяльністю банку в разі:

а) невиконання керівниками банку вимог НБУ щодо усунення виявлених порушень;

- б) відсторонення керівників банків від посади;
- в) виникнення реальної загрози невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами і кредиторами;
- г) усі відповіді правильні.

16. Строк дії повноважень тимчасової адміністрації:

- а) 180 днів;
- б) залежить від фінансового стану банку;
- в) 1 рік.

17. Тимчасову адміністрацію здійснює тимчасовий адміністратор, якого призначає:

- а) Національний банк України;
- б) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- в) кредитори.

18. Визначить зайве: банк може бути ліквідований:

- а) за рішенням власників банку;
- б) за рішенням НБУ;
- в) за рішенням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) за заявою кредиторів;
- д) за пропозицією тимчасового адміністратора банку.

19. Чи здійснює НБУ банківський нагляд за банком, у якому запроваджено тимчасову адміністрацію, окрім отримання звітності в установленому НБУ порядку:

- а) ні;
- б) так;
- в) відповідно до рішення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) відповідно до рішення тимчасової адміністрації.

20. Процедуру ліквідації банку вважають завершеною, а банк ліквідованим тоді, коли:

- а) розпродано майно банку;
- б) у банку немає зобов'язань перед вкладниками та кредиторами;
- в) внесено відповідний запис до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

21. Ліквідатором може бути фізична особа, яка:

- а) була тимчасовим адміністратором цього банку;
- б) керівником банку, під час роботи якого Національний банк прийняв рішення про відкликання;
- в) була звільнена за вимогою Національного банку.

22. Інвентаризацію активів банку здійснюють під час:

- а) застосування НБУ процедури особливого режиму контролю банку;
- б) тимчасової адміністрації банку;
- в) ліквідації банку.

23. У випадку, коли банк ліквідують за рішенням Національного банку, прав ліквідатора банку набуває:

- а) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб;
- б) відповідний підрозділ НБУ;
- в) тимчасова адміністрація банку.

24. Рішення НБУ про віднесення банку до категорії проблемного:

- а) є банківською таємницею;
- б) є публічною інформацією.

25. Оплата праці, у тому числі додаткова винагорода, тимчасового адміністратора і залучених ним до здійснення тимчасової адміністрації спеціалістів здійснюють за рахунок:

- а) коштів бюджету;
- б) коштів кредиторів;
- в) коштів банку, в якому призначено тимчасову адміністрацію.

26. Укладення письмової угоди здійснюють за ініціативою:

- а) Національного банку України;
- б) банку;
- в) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- г) кредиторів.

27. Контроль за виконанням банком програми фінансового оздоровлення (плану реорганізації) здійснює:

- а) територіальне управління НБУ;
- б) кредитори;
- в) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

28. Визначіть, на який строк із банком укладають письмову угоду після схвалення програми фінансового оздоровлення Комісією Національного банку:

- а) 6 – 12 місяців; б) 12 – 18 місяців; в) 18 – 24 місяці.

29. Визначіть послідовність дій НБУ:

а) тимчасова адміністрація – відкликання банківської ліцензії – ліквідація банку;

б) відкликання банківської ліцензії – тимчасова адміністрація – ліквідація банку;

в) відкликання банківської ліцензії – ліквідація банку – тимчасова адміністрація.

Тема 8. Розвиток банківського регулювання та нагляду в контексті євроінтеграції та глобалізації

1. Національний банк України розраховує індикатори за методикою, що була розроблена аналітиками:

- а) МВФ; б) Базель III; в) ЄС.

2. Індикатори фінансової стійкості розраховують з метою:

а) оцінювання та нагляду за міцністю та вразливістю фінансової системи для посилення її фінансової стійкості;

б) оцінювання конкурентоспроможності фінансової системи;

в) визначення ефективності фінансової системи.

3. Національний банк України складає та поширює дані за індикаторами фінансової стійкості сектору депозитних корпорацій (банків):

- а) щомісяця; б) щокварталу; в) щороку.

4. Національний банк України складає та поширює дані за індикаторами фінансової стійкості сектору депозитних корпорацій (банків), серед яких:

а) 12 є основними і 10 – рекомендованими;

б) 10 є основними і 12 – рекомендованими;

в) усі основні.

5. Діюча в Україні система нагляду спрямована на вдосконалення на основі:

- а) ризиків;
- б) моніторингу;
- в) зручності.

6. Принципово новим підходом до підтримки достатності капіталу в угоді Базель III є:

- а) упровадження буфера його збереження з метою підтримки необхідного рівня під час значних економічних спадів;
- б) зростання капіталу першого рівня відповідно до нових вимог з 4 до 6 %;
- в) визначення вимоги трикратного перевищення основного капіталу над додатковим.

7. Як ураховано ризик ліквідності у вимогах Базеля III:

- а) для контролю за ризиком ліквідності введено коефіцієнт ліквідного покриття та коефіцієнт чистого стабільного фінансування;
- б) підвищено нормативи ліквідності;
- в) основні нормативи ліквідності доповнено нормативом загальної ліквідності?

8. Оновлені вимоги Базельського комітету, що за оцінками спеціалістів є більш жорсткими порівняно з попередніми, сприятимуть:

- а) виходу з ринку слабких та нестійких гравців;
- б) виходу банківського сектору з кризи;
- в) погіршенню фінансового стану банків України.

9. Сутність концепції нагляду на основі ризиків полягає у:

- а) необхідності створення кожним банком власних систем управління ризиками, орієнтованих на прийнятний рівень ризику у відповідних умовах;
- б) необхідності створення загальної системи управління ризиками для всіх банків з урахуванням прийнятного рівня ризику у відповідних умовах.

10. Метою нагляду на основі ризику є:

- а) контроль та обмеження рівня можливих втрат капіталу банків;
- б) скорочення імовірності настання ризиків в банку;
- в) збільшення прибутку банків.

Рекомендована література

Банківська система України : монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренєва, К. Ф. Черкашина та ін. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. – 187 с.

Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів : монографія / О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт [та ін.] ; за ред. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : Астон, 2012. – 358 с.

Васюренко О. В. Банківський нагляд : підручник / О. В. Васюренко, О. М. Сидоренко. – К. : Знання, 2011. – 503 с.

Коваленко В. В. Банківський нагляд : навчальний посібник / В. В. Коваленко. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 262 с.

Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – С. 30.

Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – С. 238.

Заруцька О. П. Банківський нагляд з використанням структурно-функціонального аналізу : теорія, світовий і вітчизняний досвід : монографія / О. П. Заруцька. – Суми : УАБС НБУ, 2013. – 379 с.

Очеретько Л. М. Внутрішній аудит і контроль у комерційних банках / Л. М. Очеретько, М. І. Касьян // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2010. – Вип. 2. – С. 146–150.

Спяк Г. Система внутрішнього контролю банків України: стан та тенденції розвитку / Г. Спяк, Т. Фаріон // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2010. – Вип. 7. – С. 166–169.

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/249-15>.

Про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства : Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 369 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0845-01>.

Про планування та порядок проведення інспекційних перевірок : Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17 липня 2001 року № 276 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0703-01>

Про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій : Положення, затверджене постановою Правлінням Національного банку України від 17.07.2001 р. № 275 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0730-01>.

Про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень : Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 31.08.01 р. № 375 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0906-01>.

Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. за № 368 / Документ z0096-12, редакція від 28.12.2011 р., чинний; доступний з офіційного сайту Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>

Положення про Комісію Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків : Постанова Правління Національного банку України від 09.11.98 № 470 / Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0470500-98>.

Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою "CAMEL". Затверджене Постановою Правління НБУ від 8.05.2002 р. № 171 / Документ № 60, редакція від 23.02.2005 р., чинний; доступний з офіційного сайту Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Тестові завдання
до практичних занять
з навчальної дисципліни
"БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД"
для студентів спеціальності
8.03050802 "Банківська справа"
всіх форм навчання**

Укладач **Тисячна Юнна Сергіївна**

Відповідальний за видання *О. М. Колодізєв*

Редактор *В. О. Бутенко*

Коректор *В. О. Бутенко*

План 2016 р. Поз. № 56.

Підп. до друку 07.07.2016 р. Формат 60 x 90 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 2,25. Обл.-вид. арк. 2,81. Тираж 40 пр. Зам. № 119.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*